or cracking the fingers (Mar. चुटकी). **–वेष्टः** ring; अङ्गदान्यङ्गुलीवेष्टान् Rām. 6. 65. 26. **–सङ्गा** [अङ्गुलौ सङ्गो यस्याः सा] sticking to the fingers; °गा यवागूः °गा गाः सादयति P. VIII. 3. 80 Sk. (अङ्गुलिसंलेपकारकं यवागूद्रव्यम् Tv.). (**–ङ्गः**) contact of the fingers; act of fingering. गतमङ्गुलिषङ्ग त्वां ..... Bk. 9. 78. **–संज्ञा** [तृ. त.] a sign made by the finger; मुखार्पितैकाङ्गुलिसंज्ञयैव Ku. 3. 41 **–सन्देशः** making signs with fingers; cracking or snapping the fingers as a sign. **–संभूत** *a.* [स. त.] produced from or on the finger. (**–तः**) a finger nail.

अङ्गुलिका 1 = अङ्गुलि. –2 A sort of ant.

अङ्गुली (री) यम्,-कम्,-यकम् [अङ्गुलौ-रौ भवम्, स्वार्थे कन्] A finger-ring; तव सुचरितमङ्गुलीयं नूनं प्रतनु ममेव Ś. 6. 10; *m.* also; काकुत्स्थस्याङ्गुलीयकः Bk. 8. 118.

अङ्गुष्ठः [अङ्गौ पाणौ प्राधान्येन तिष्ठति; अङ्गु-स्था P. VIII. 4. 97] 1 The thumb; great toe. –2 A thumb's breadth, usually regarded as equal to अङ्गुल [cf. Zend *angusta*, Pers. *angust.*] **–Comp. –मात्र** *a.* [परिमाणार्थे मात्रच्] of the length or size of a thumb; अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽङ्गुष्ठं च समाश्रितः। Nara. Up. °त्रं पुरुषं निश्चकर्ष बलाद्यमः Mb.

अङ्गुष्ठ्यः [अङ्गुष्ठे भवः छ] The thumb-nail.

अङ्गूषः [अङ्ग्-ऊषन्] 1 An ichneumon (नकुल) –2 An arrow.

अङ्घ् 1 A. (अङ्घते; आनङ्घे) 1 To go. –2 To commence, set about. –3 To hasten. –4 To scold, blame.

अङ्घस् *n.* [अङ्घते गच्छति नरकमनेन अङ्घ्-असुन्] A sin; युष्मच्छासनलङ्घनाङ्घासि मया मग्नेन नाम स्थितम् Ve. 1. 12 v. l.

अङ्घारि *a.* [ऋ-इण् पृषो.] Ved. Of a bright or splendid form or nature (दीप्तिशील); an enemy to sin or evil (?).

अङ्घो Expetive expressive of anger (सकोपामन्त्रणे) Pratimā 3; or grief (अङ्घो मया भद्रवत्या घण्टाहिता Pratijnāyau. 4).

अङ्घ्रि (अंह्रिः) [अङ्घ्-क्रिन् निपातोऽयम् Uṇ. 4. 66.] 1 A foot. –2 The root of a tree. भुक्त्वोपाविविशुः कामं स्निग्धच्छायाङ्घ्रिपाङ्घ्रिषु Bhāg. 10. 82. 12. –3 A quarter of a stanza (चतुर्थपाद.) –4 A quarter of something; cf. दन्तद्वन्द्वप्रहीणादिकैभिभवरमप्यङ्घ्रिमूल्येन गृह्णात्। Mātaṇga L. 7. 2 **–Comp. –कवचः** A foot wear. **–जः** A शूद्र. **–पः** [अङ्घ्रिणा पिबति सिक्तजलम्; पा-क] a tree; दिक्षु व्यूढाङ्घ्रिपाङ्गः Ve. 2. 18. **–पर्णी–र्णिका, –वल्ली, –वल्लिका** [अङ्घ्रौ मूले तदारभ्य वा पर्णान्यस्याः; स्वार्थे कन्; अङ्घ्रेरारभ्य वल्लीव पर्णत्वेन] N. of a plant सिंहपुच्छी Hedysarum Lagopodioides (Mar. डवला, पिठवण). **–पान** *a.* [अङ्घ्रिः पानं यस्य or अङ्घ्रिं पिबति] sucking his foot or toes, as an infant. **–बला** (see अङ्घ्रिपर्णी). **–संधिः** (also अङ्घ्र्यः) the ankle-bone. **–स्कन्धः** [अङ्घ्रेः स्कन्ध इव] the ankle.

अङ्घ्रिकवारि *n.* A moulding of lamp-post (दीपदण्ड); अथवाङ्घ्रिकवारि स्यादूर्ध्वे च कुड्मलान्वितम्। Māna. 50. 78-79.

अच् 1U. (अचति,- अञ्चति, आनञ्च, अञ्चितुम्, अक्त) 1 To go. move; to honour; request, ask &c.; connected with अञ्च् q. v. **–च्** *m.* (Gram.) A term for vowels.

अचक्र *a.* 1 Having no wheels. –2 Immovable. –3 Not wavering.

अचक्षुस् *a.* Eyeless, blind; °विषय *a.* invisible; अचक्षुर्विषयं दुर्गं न प्रमाद्येत कर्हिचित्। Ms. 4. 77. *–n.* A bad or miserable eye.

अचण्ड *a.* Not hot-tempered, mild, gentle. अचण्डगतिं पवनम् Ki 6. 25. **–ण्डी** A mild or tractable cow.

अचतुर *a.* [अविद्यमानानि चत्वारि यस्य –निपातः P. V. 4. 77.] 1 Destitute of four. –2 (न. त.) Not skilful.

अचर *a.* Immovable; चराचरं विश्वम् Ku. 2. 5. चराणामन्नमचराः Ms. 5. 29. –2 (Astr.) Epithet of the zodiacal signs वृषभ, सिंह, वृश्चिक and कुम्भ,

अचरम *a.* Not last, middle &c.; वयस्यचरमे P. IV. 1. 20. Vārt. त्वां वेदान्तेष्वचरममृषिः सूर्यपुत्रः शशास Mv. 3. 26.

अचल *a.* Steady, immovable, motionless, fixed, permanent; चित्रन्यस्तमिवाचलं चामरम् V. 1. 5; तपसेऽधिवस्तुमचलामचलः Ki. 6. 18; समाधावचला बुद्धिस्तदा योगमवाप्स्यसि Bg. 2. 53.; यत्र स्थाणुरिवाचलः Ś. 7. 11 immovable. **–लः** 1 A mountain; (rarely) a rock. –2 A bolt or pin (शङ्कु). –3 The number seven. –4 N. of Śiva, of the soul, of the first of the 9 deified persons among Jainas. **–ला** The earth (so called because the earth is immovable according to one view, or, according to Ārya Bhaṭṭa who rejects this view, अचलाः पर्वताः सन्त्यत्र, अस्त्यर्थे अच्; अचलत्वात् स्वकक्षातो बहिर्गमनाभावाद्वा). cf. अचलः पर्वते वृक्षे कीलावसुधयोः स्त्रियाम् Nm. **–लम्** Brahman. **–Comp–कन्यका,-सुता,-दुहिता,-तनया** &c. N. of Pārvatī, daughter of the Himālaya mountain. **–कीला** (ब.) the earth (immovably fixed or pinned. **–ज,–जात** *a.* mountain-born. (**–जा–जाता**) N. of Pārvatī. **–त्विष्** *a.* [अचला त्विट् यस्य] of fixed or permanent lustre or colour. (*– m,* °ट्) a cuckoo (बहुप्रक्षालनेनापि मालिन्यानपगमात् स्थिरा त्विट्). (*f.*) permanent colour. **–द्विष्** *m.* [अचलान् द्वेष्टि, द्विष् –क्विप्] the enemy of mountains, epithet of Indra who clipped off their wings. **–धृतिः** *f.* a metre of four lines of 16 short syllables each (गीत्यार्या) **–पतिः,-राट्** lord of mountains, N. of Himālaya or Meru; समुद्र इव दुर्बोधः सत्त्वेनाचलराडिव Bhāg 4. 22. 58. so °अधिपः, °श्रेष्ठः. **–सप्तमी** N. of a book in the भविष्योत्तरपुराण; the 7th day of the bright half of Āśvina.

अचापल-ल्य *a.* [बहु.] Devoid of fickleness, steady. **–लम्–ल्यम्** [न. त.] Steadiness.

अचित् *a.* Ved. 1 Devoid of understanding. –2 Irreligious, unrighteous. –3 Material (opp. चित्).

अचित *a.* Ved. 1 Gone. –2 [न. त.] Not thought of. –3 Not collected.

अचित्त *a.* 1 Inconceivable. –2 [नास्ति चित्तं यस्य] Destitute of intellect, senseless, stupid. –3 Unnoticed, unexpected, not thought of. –4 Without consciousness, inanimate, nonsentient. P. IV. 2. 47.